ДЎСТЛИГИМИЗ—

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 139 (4130.)

16 ИЮЛЬ
ЧОРШАНБА
1969 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ РЕСПУБЛИКАЛАРИДА КУП МИЛЛАТ КИШИЛАРИ БИРГА ЯШАМОҚДАЛАР ВА АҲИЛЛИК БИЛАН МЕҲНАТ ҚИЛМОҚДАЛАР. Иттифоқчи республикаларнинг СССР ичидаги чегаралари ўзининг илгариги аҳамиятини тобора йўқотиб бормоқда, чунки ҳамма миллатлар тенг ҳуқуқлидирлар, уларнинг ҳаёти ягона социалистик негизда қурилмоқда ва ҳар бир халқнинг моддий ва маънавий эҳтиёжлари бир меёрда қондирилмоқда, УЛАРНИНГ ҲАММАСИ УМУМИЙ ҲАЁТИЙ МАНФААТЛАРИ БИЛАН БИР ОИЛАГА БИРЛАШГАНДИРЛАР ВА ЯГОНА МАҚСАД БУЛГАН КОММУНИЗМГА БИРГАЛИКДА БОРМОҚДАЛАР.

(Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ПРОГРАММАСИдан).

КУЧ-ҚУДРАТИМИЗ,

ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

Совет халқларининг Буюк Октябрь инқилоби туфайли қўлга киритган ютуқлари кўп. Ватанимизнинг ягона бир оиласига бирлашган барча миллатлар ва элатларнинг бузилмас дўстлиги, қардошлиги, ҳамжиҳатлиги қарор топганлиги ана шундай муваффақиятларимизнинг буюги бўлди.

СССР халқларининг барқарор дўстлиги йиллар оша синовдан ўтиб, тобланиб, шундай бир қудратли, енгилмас кучга айландики, социалистик Ватанимиз солномасининг ёрқин саҳифалари бўлиб қолган ҳар бир тарихий, буюк воқеада бу дўстлик самараларини жаҳон аҳли кўриб, қойил бўлиб келмоқда. Шу дўстлик, ҳамжиҳатлик, биродарлик туфайли йилларимиз мазмуни асрларга тенг бўлди.

Шу дўстлик қудрати туфайли бешйилликнинг гигант қурилишларини битказа олдик. Ватанни, социализм ғалабаларини ёвуз душман чангалидан омон сақлаб қолдик, олис сайёраларга йўл солдик. Коммунистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида совет халқларининг ленинча бузилмас бирлиги ўз куч-қудратини намойиш қилмоқда.

Совет Иттифоқидаги тенгҳуқуқли барча қардош халқлар қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партиянинг ленинча доно миллий сиёсати натижасида мислсиз ютуқларни қўлга киритмоқда.

Инқилобдан аввал чоризмнинг чекка мустамлакаларидан бири бўлган Ўзбекистон бир авлод умрига тенг давр ичида қолоқликдан тараққиёт сари катта сакраш қилди. Экономикаси, маданияти барқ уриб ривожланган, ёппасига саводхон республика, социализмнинг Шарқдаги машъали сифатида дунёга машҳур бўлиб қолди. Илгари ҳатто кетмон, михни ҳам четдан сотиб олган бугунги Ўзбекистон ўз маҳсулотини экспорт қилишда Иттифоқда — РСФСР ва Украинадан кейин — учинчи ўринни эгаллайди. Республикада ялпи саноат ишлаб чиқариш ҳажми 1924 йилдан буён 78 баравар ўсди. Саноат маҳсулотининг ўн тури бўйича Ўзбекистон СССР да биринчи, яна ўн тур бўйича иккинчи-тўртинчи ўринларга чиқиб олди.

Дўстлигимизнинг куч-қудрати айниқса янги Тошкент қурилишида ёрқин намоён бўлди. Ўзбеклар диёрининг пойтахти халқлар дўстлиги кўзгусига ўхшатилаётгани бежиз эмас. Кучли зилзиладан буён атиги уч йил вақт ўтди. Ҳозирги Тошкент аввалгидан кўра юз чандон кўркам, баркамол бўлиб қолган экан, бунда ўзбек биродарларига оғир кунларда ёрдамга келган СССРдаги барча халқлар қўли гул бунёдкорларининг ҳиссаси буюк бўлди.

Бутун Иттифоқимизда бўлгани сингари серқуёш республикамизда, жумладан пойтахт областимизда ҳам турли миллат вакиллари ягона бир оиладек яшаб меҳнат қилмоқдалар. Ўлкамизда ҳозирги вақтда ўзбек, рус, украин, белорус, қозоқ, тожик, арман, татар, грузин, эстон, латиш сингари юздан ортиқ миллат вакиллари бор. Улар худди бир ота-онанинг ўғил-қизларидек аҳил-иноқ яшаб, эзгу ният — коммунистик жамият қуриш йўлида жонфидолик кўрсатмоқдалар. Бизда инсон қайси миллатга мансуб бўлмасин, қаерда яшамасин, у бошқалар қатори жамиятнинг тенгҳуқуқли граждани. Совет кишисининг бундай ҳуқуқлари бахтимиз қомуси—Конституциямизда муҳрлаб берилган.

Партия ва ҳукуматимиз СССР халқларининг қардошларча ҳамкорлиги: сиёсий, иқтисодий, маданий алоқаларини ҳар томонлама ривожлантириш йўлида изчил тадбирлар кўриб келмоқда. Қардош республикалар, областлар, шаҳарлар ўртасидаги социалистик мусобақалар, делегациялар айрибошлаш, яхши анъанага айланиб бораётган маданият, фан, адабиёт ва санъат кунлари, декадалари, фестиваллар, конкурслар — булар барчаси СССР халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш, миллатлар ва элатларнинг бирбирини яқинроқ тушуниш, бирбирининг маънавий бойлиги хазинасидан баҳраманд бўлишда энг муҳим омилдир.

Хуллас, сержилва ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларида биз ленинча миллий сиёсат тантаналарини — СССР халқларининг монолит бирлиги, мустаҳкам дўстлиги, қардошлиги, биродарлигининг меваларини кўриб турибмиз.

«Одам-одамга дўст, ўртоқ ва биродар!». Бу принцип ҳар бир совет кишисининг инсоний фазилати, ахлоқ нормаси ва эҳтиёжи бўлиб сингиб кетган.

Доҳий Ленин асос солган, Коммунистик партия ардоқлаб, авайлаб барқарор қилган, курашларда синалган буюк дўстлигимиз яшасин ва яшнасин!

ЙЛҲОМБАХШ МАВЗУ

ТОШКЕНТ Шарқда машҳур, машъал шаҳарлардан биридир. Ҳозирги кунда дунёда бу шаҳарнинг довруғи, овозаси етиб бормаган бирор гўша йўқ ҳисоб.

Муҳим тарихий воқеа — Ҳиндистон ва Покистон ўртасидаги низолар шу ерда ажрим бўлди.

Кейинги йилларда пойтахтимизда ўтказилган бир қатор тадбирлар, жумладан, Осиё ва Африка ёзувчиларининг халқаро симпозиуми, Осиё ва Африка кинематографчиларининг Тошкент фестивали жуда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу анжуманларда турли миллат ижодкорлари аввало бири—бирлари билан яқиндан танишдилар, дўстлашдилар.

Халқлар дўстлигининг ёрқин намунасини Тошкент бошига оғир мусибат тушган зилзила кунларида кўрдик. Тошкентни қайта тиклаш ишида яқиндан кўмаклашгани Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан кўплаб қурувчилар етиб келишди. Тошкентликлар билан бир сафда туриб ҳормай-толмай меҳнат қилишди. Ҳозир Тошкентнинг қиёфаси бутунлай ўзгариб кетган.

Дўстлик ҳамиша адабиётнинг бош мавзуи бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Бундан роса беш аср илгари ҳазрати Алишер Навоий ҳам ўз асарларида биродарлик ғояларини кенг тарғиб этган. Совет Шарқининг улкан қаламкашлари Ҳамид Олимжон, Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Шайхзода ўз асарларида бу кўҳна, лекин ҳамиша навқирон мавзуга қайта-қайта мурожаат этдилар.

Биз, ўзбек қаламкашлари, қадимий ва бузилмас дўстлик ғояларини янада кенг, янада чуқур тараннум этишга қаттиқ бел боғлаб, ижод қилмоқдамиз.

Комил ЯШИН.

Россия, Россия, менинг Ватаним,
Мен сенинг ўғлингман, эмасман
меҳмон,
Сенинг тупроғингда улғайди
таним,
Ҳозирман сен учун бўлмоққа
қурбон.

Ҳамид ОЛИМЖОН.

● ●

Улуғ совет халқлари доим бўл-
син пойдевор,
Арманин, ўзбек, тожик, украин,
қозоғу, рус
Ленин байроғи билан бирлашган
халқларки бор
Бариси улуғ русни оғам дейди,
дубдуруст.

Ғафур ҒУЛОМ.

● ●

СССР бир улуғвор юрак,
Бу дунёнинг зўр куррасидек.
Биз ҳамюрак, биз томирдошмиз,
Ҳамғоямиз, биз фикрдошмиз.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

Бу чеҳраси гулгун турли миллат йигитлари пойтахтимиздаги грамм пластинка заводида аҳил ва қувноқ меҳнат қилишади. Рус йигити А. Корнаухов (чапдан), ўзбек М. Мирзааҳмедов, арман Х. Манукян, татар Р. Тангиров, ўзбек А. Аметов, яҳудий Л. Тимошновский, грек Х. Констандинус, корейс Н. Хигай ўртоқлар қўлни-қўлга бериб ишлашмоқда.

А. Абалян фотоси.

● Серқуёш республикамизда 106 миллат вакиллари яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Жумладан, дўстлик рамзи бўлиб қолган Тошкент шаҳрида 60 дан ортиқ, пойтахт областнинг шаҳар ва қишлоқларида 41 миллат вакиллари бор.

● Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган студентлар орасида турли миллат вакилларини учратиш мумкин. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида 30, политехника институтида 38, Низомий номли педагогика институтида 24, медицина институтида 30 миллатнинг ўғил-қизлари билим ҳазинасидан баҳраманд бўлмоқдалар.

БАХТ-САОДАТИМИЗ

СОВЕТЛАР ЮРТИНИНГ ҚАРДОШ ЭЛЛАРИ,

БИР ОТА—ОНА ФАРЗАНДЛАРИ

Совет ёшларини камолотга етказиш коммунистик тарбиянинг кўп соҳалари билан бевосита боғланган. Дўстлик ва ўртоқлик туйғуси ёшларни бир-бирига яқин, сирдош ва меҳрибон қилади. Дўстлик ва ўртоқлик кишиларни ягона аҳил коллективга бирлаштиради.

Институтимиз ҳақли равишда кўпмиллатли олий ўқув юрти деб аталади. Ҳа, бу ерда таълим олаётган йигит-қизлар аҳил оила аъзоларидек бир-бирлари билан яқин дўст, ўртоқ ва ҳамкор ёшлар. Ўқув-тарбия ишларида қўлга киритаётган ютуқларимизнинг манбаи ҳам ана шу дўстликда. Студентларни дўстлик ва ўртоқлик руҳида тарбиялаш бизда ҳам қатъий шиорга айланган.

Ёшларни умумий тақдир, умумий манфаатлар, ягона коллективизм анъаналари, бир кишининг ҳамма учун, ҳамманинг бир киши учун жавобгарлиги руҳида тарбиялаш борасида турли усул ва методлардан фойдаланилмоқда. «Дўстлик —бахтимиз», «Чин дўст ва ўртоқ», «Дўстлик ва ҳамкорлик» каби темаларда ўтказилаётган суҳбатлар студентлар ўртасида айниқса катта қизиқиш уйғотмоқда.

Бизда уч авлод вакилларининг учрашувларини ўтказиб туриш ҳам анъанага айланган. Тўқимачилик саноатининг мутахассислари ва бўлажак инженер кадрлар билан бўлаётган бундай дўстона учрашувлар ўзининг яхши натижасини бермоқда. Бундай кеча ва учрашувлар уларни бир-бирига яқин қилмоқда, бир-бирларига бўлган ҳурмат-иззатларини ортмоқда.

Ҳозир институтимизда юздан ортиқ группа бўлса, уларнинг ҳар бирида турли миллат вакиллари фарзандларини учратиш мумкин. Улар бўлажак ихтисосликларини пухта эгаллаб, коммунистик қурилиш ишига муносиб ҳиссаларини қўшиш иштиёқи билан яшамоқдалар. Бу эзгу ният ҳар куни, ҳар соатда яққол сезилиб турибди.

Студентларимиз мамлакатимиздаги, қолаверса, чет эллардаги ёшлар билан мустаҳкам дўстлик алоқалари ўрнатишган. Тошкентда ўтказилган Осиё ва Африка ёзувчилари фестивали кунларида институт студентлари яна кўпгина дўстлар орттирдилар. Бир группа чет эллик ёш ёзувчилар олий ўқув юртига меҳмон бўлиб келдилар. Ёшлар ўртасида дўстлик ва самимий суҳбатлар бошланиб кетди. Шуни айтадилар-да, дўстлик туйғуси дилларни дилларга пайванд қилади деб!

Германия Демократик Республикаси студентлари билан институтимиз коллективи ўртасидаги дўстлик алоқалари йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Дрезден технология институтининг профессори X. Пернер институтимизга ташриф буюрган эди. У пахтани йигириш ва тўқувчилик кафедраларининг иш усуллари билан яқиндан танишди. Студентлар даврасида бўлди.

Немис олими билан бўлган учрашув кечаси ҳам мазмунли ўтди. Олим Дрезден институти студентларининг ҳаёти ва жўшқин фаолиятлари ҳақида гапириб берди. Шундан сўнг ҳар иккала институт студентлари ўртасида дўстлик ёзишмалари бошланди.

Ҳозир Кострома технология институти ва Москвадаги Бауман номли олий техника ўқув юртидан ҳам дўстлик меҳри битилган мактублар келиб турибди.

Айниқса, Иваново тўқимачилик институти билан боғланган дўстлигимиз ўз тарихига эга. Бу олий ўқув юрти институтимиз билан деярли тенгдош. Унда 4 мингдан ортиқ студент таълим олмоқда. Шуниси қувонарлики, Иваново тўқимачилик институтининг ректори бир вақтлар бизнинг олий ўқув юртимизда ишлаган эди. Унинг ташаббуси билан тикувчилик ишлаб чиқариш кафедраси ташкил этилганди. Деярли ҳар йили ўзбек студентлари ана шу йирик олий ўқув юрти базасида ишлаб чиқариш практикасини ўтказадилар. Олий ўқув юрти олимлари ва инженерларининг бой иш тажрибалари билан танишадилар.

Олимлар ўртасидаги илмий ҳамкорлик ҳам кучайиб бормоқда. Тўқимачилик саноати билан боғлиқ бўлган қатор тадқиқотлар амалга оширилмоқда.

Дўст, коллектив бўлиб яшаш қандай яхши! Дўстлик ва ҳамкорлик студентларимиз характерининг ажойиб фазилати бўлиб қолди. Ленинча яшаб, ленинча ўқиётган ёшларимиз интернационал дўстлик руҳида тарбияланмоқдалар.

Улуғ доҳийимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини ўқишда ва жамоат ишларида муносиб кутиб олиш учун курашаётган студент-ёшлар ўртасида дўстлик алоқалари бундан кейин ҳам мустаҳкамланаверади.

М. ХОЖИНОВА,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг ректори, академик.

ЧИН ЮРАКДАН ТАШАККУР

● Россия Федерацияси Тошкентда 270 минг квадрат метр, Москва шаҳри 203,2 минг квадрат метр, Ленинград шаҳри 100 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой майдони қуриб берди. Украина 160 минг, Белоруссия 26,6 минг, Қозоғистон 28,3 минг, Грузия 22,5 минг, Озарбайжон 35 минг, Арманистон 15,3 минг, Қирғизистон 11,3 минг, Тожикистон 7 минг, Туркманистон 9 минг, Литва 10,7 минг, Латвия 8,9 минг, Эстония 5,6 минг, Молдавия 6,7 минг квадрат метр турар-жой майдони қуриб, тошкентликларга ҳадя этди.

Кўрсатган ҳимматингиз учун раҳмат, дўстлар!

ТОШКЕНТ-ИВАНОВО

Тошкент-Иваново тўқувчилари ўртасидаги дўстлик, қардошлик алоқаларига бундан ўттиз беш йил муқаддам асос солинган эди.

Республика пойтахтида тўқимачилик комбинати эндигина ишга тушган кезлар. Дастгоҳларни ҳаракатга келтириш, ёш йигирувчи, тўқувчиларга ҳунар ўргатиш учун тажрибали мутахассислар зарур бўлиб қолди. Ушанда Тошкентга Ивановодан юзлаб йигирувчи, тўқувчилар ёрдамга келишди. Бу дўстлик йиллар оша ривожланиб, мустаҳкамланиб борди.

Тошкент ва Иваново тўқувчиларини эндиликда бир-бирига устоз, бири-бирига шогирд десак, энг тўғри таъриф берган бўламиз. Улар ўртасида доимий социалистик мусобақа ўрнатилган бўлиб, у кўп йиллардан буён жуда яхши самаралар бермоқда. Мусобақадошларнинг кейинги қардошлик, дўстлик алоқалари хусусида ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ СЕКРЕТАРИ А. ПИВКИНА мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди:

— Комбинатимизнинг техника бўлимида ивановоликлар билан олиб бораётган кўп йиллик ёзишмаларимиз сақланади. Булар дўстлик алоқаларимиз ҳақида сизга энг яхши тасаввур бериши мумкин. Шу ёзишмаларнинг баъзиларини шарҳлаб бермоқчиман.

Яқинда Катта Иваново мануфактурасидан янги қуритиш кенгайтиш машиналарининг чизмалари келди. Иваново кимё-технология институти эса пардоз беришда бўёқларни ишлатишга оид янгиликлар ҳақида маълумотлар юборди. Бизнинг пардозловчиларимиз ивановоликлардан газламани уч рангда босиш усулини ўрганиб олдилар.

Уз навбатида тошкентликлар ҳам қўлларидан келган ёрдамни дўстларидан аяшмаяпти. Иваново областидаги Шуя фабрикаси мутахассислари биздан капрон жиляк тайёрлашнинг янги технологиясини маълум қилишни сўраб хат юборишди. Бу илтимосни тезда бажо келтирдик. Ҳозир Иваново фабрикаларида капрон жиякларнинг учини ёпиштирадиган кўчма аравачаларни учратиш мумкин. Бу аравачаларни комбинатимиз рационализаторлари яратишган.

Янги туғилган ҳар бир ташаббус, илғор тажрибани тез оммалаштириш, бутун коллектив мулкига айлантириш мусобақадошларимиз учун ҳам, биз учун ҳам одат бўлиб қолган. Бундан бир неча йил бурун ивановолик машҳур тўқувчи Ю. Вечерова меҳмонимиз бўлди. Унинг ташаббуси комбинатимизда кенг ёйилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Йўлдошева, донгдор тўқувчилар С. Пўлатова, Л. Светашовалар Юлиянинг биринчи издошлари бўлишди. Ивановодаги Дзержинский номли йигирув-тўқув фабрикаси нимг мастер ёрдамчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Куликова ҳам комбинатимизга келиб, ўз иш тажрибаларини ўртоқлашди.

Иваново меланж комбинати коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига социалистик мусобақа бошлаш ҳақида комбинатимизга мактуб юборди. Бу чақириқни қабул қилдик. Зиммамизга аниқ мажбуриятлар олганимизни билдириб жавоб ёздик. Ҳар икки корхона тўқимачилари йил охиригача планга қўшимча юз минглаб метр газлама тўқийдилар, кўплаб материаллар, хомашё, электр қуввати тежаб қоладилар.

Мусобақа қандай якунланишидан қатъий назар ўртада дўстлик ва қардошлик ғолиб чиқади.

◆ Низомий номидаги Тошкент педагогика институтида ўнлаб миллат фарзандлари таълим олишмоқда. Бу илм даргоҳида бир қатор чет мамлакатлардан келган йигит қизлар ҳам ўқияпти. Ёшлар ўртасидаги дўстлик алоқалари тобора мустаҳкамланмоқда. Институтда дўстликка бағишланган кечалар ўтказилиб турилади.

Суратда: Институтда таълим олаётган бир группа турли миллат ёшларини кўриб турибсиз.

Р. ЖУМАНИЕЗОВ фотоси.

ЛЕНИН ДАҲОСИДАН МАНГУ БАХТИЁР

АВЛОДЛАР НИДОСИ

М. ШЕВЕРДИН, ёзувчи.

Биз — кекса авлод кишилари Туркистонда Россия чоризми мустамлакачилик империясининг тугатилишини кўриш бахтига муяссар бўлганмиз. Бахт сўзини тилга олиб, мен адашаётганим йўқ. Чунки мен «халқлар турмаси»нинг вайроналари ўрнида социалистик миллатларнинг қардошларча ҳамкорлигининг ажойиб биноси қандай қад кўтараётганлигини ўз кўзим билан кўрганлигимдан чинакам бахтиёрман.

Ана шундай интернационал қон-қардошликнинг ёрқин ва ажойиб мисоли бизнинг Ўзбекистонимиздир. Бу ўлкада Совет Иттифоқининг ўнларча халқлари вакиллари ўзбек халқи билан қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар.

Халқлар ўртасидаги дўстлик республикамизда Улуғ Октябрь революциясидан кейингина бирданига пайдо бўлган десак, нотўғри бўларди.

Дарҳақиқат, бошқача бўлган. Ўзбек халқи билан бошқа халқлар, шу жумладан руслар ўртасидаги дўстлик Октябрдан анча илгари илдиз ота бошлаган.

Собир Абдулланинг «Мавлоно Муқимий» романида ўзбек йигити, Муқимийнинг жияни Рўзимуҳаммаднинг ҳаёт йўли ҳикоя қилинган. Ота-онасидан етим қолган Рўзимуҳаммад замона зайли билан Арабистонга бориб қолади. Улуғ ўзбек шоирининг жиянини Жеддадаги рус консулининг оиласи асраб олади. Кейин уни Петербургга олиб бориб тарбиялашади, билим беришади. Рўзимуҳаммад революциядан анча илгариёқ Москва олий ўқув юртида ўқиб, олий маълумотли бўлади. Ана шу романтик воқеа Ўзбекистон халқ шоирининг бу ажойиб асарида ғоят зўр эҳтирос билан ўз бадиий ифодасини топган.

Асримизнинг бошларидаги адабиётдан олинган бошқачароқ мисолларни ҳам кўрамиз. 1901 йили Бухорода «Тарих» шеъри пайдо бўлади. Шеърда Бухорода яшовчи Қулмуҳаммад Усмон Отауллаев деган киши Чоржўй яқинида Амдарё устига қурилган темир йўл кўпригининг битганлигини мадҳ қилади. «Ўтмишда, буюк истилочилар замонида Жайҳун (Амударё)да инсон қони сув бўлиб оққан эди. Эндиликда эса «ақлзаковат меваси, илм ихтироси, сўз дурдонаси туфайли шундай бир иншоот қурилдики, унинг олдида Миср эҳромлари ва Зулқарнайин девори ҳеч гап эмас. Бу кўприк, «Маҳорат режаси билан кумуш ва олтиндан қурилган»

Революциягача яшаган Фурқат, Муқимий ва бошқа ўзбек адибларининг асарлари ҳаммага маълум. Улар ўша пайтдаёқ Туркистонда техника, медицина, маориф фанининг куртаклари ривожланаётганлиги, бу куртаклар уруғини ўлкага рус прогрессив зиёлиларининг вакиллари сочганлигини зўр эҳтирос ва меҳр билан ёзган эдилар. Халқ ўлкага бойиш, ғаразгўйлик билан эмас, аксинча яхши ният, очиқ кўнгиллилик билан кириб келган илғор врачлар, муаллимлар, инженерлар, агрономларни яхши билар ҳамда уларни мустамлакачи босқинчилардан ажрата олар эди. Бу илғор кишилар ўтган аср охиридаги рус зиёлилари ўртасида кенг тарқалганидек, касаллик, қашшоқлик, зулмат ҳақида эшитгач, турли касалликларга қарши курашмоқ, кишилар кўзига нур ато этмоқ, илғор билимларни оммалаштириш, суғориш каналлари қуриш, урушлар ва босқинчиликлар туфайли хонавайрон бўлган воҳани ҳаётга қайтаришда ёрдамлашмоқ ниятида халқ орасига кириб борар эдилар. Рус маданиятининг бу вакиллари ўзбеклар, тожиклар, қирғизлар билан иноқликда, дўстликда яшадилар, бир-бирларига ишондилар. Албатта, бундай илк маданий алоқалар фақат Октябрдан кейин, В. И. Ленин иродаси билан Тошкентга йирик рус олимларининг катта бир авлоди юборилиб, Туркистонда биринчи университет ташкил топгач, янада кенг ривожланиб кетди.

Ўтган асрнинг охири ва бу асримизнинг бошлари Россиядан бу ерга кўплаб кишилар келганлиги билан характерли. Чоризм Туркистонни сургун жойга айлантирди. Бу ерга сал бўлсада революцион кайфиятдаги ёки шунчаки дунёга бошқачароқ қарайдиган прогрессив руҳдаги кишиларни сургун қиларди. Юзлаб, минглаб кишилар — оддий аскарлардан тортиб, чор жандармаси зўрлиги билан ўз Ватанидан қувилган илғор олимларгача — уйи, қариндош-уруғлари, ёр-биродарлардан жудо бўлган кишилар шу ердан паноҳ топтилар, айтиш мумкинки уларни бу ерда меҳнаткаш халқ меҳр ва меҳмондўстлик билан кутиб олди.

Бу ажойиб кишилар юксак идеаллар эгалари, қалбдан революционерлар эдилар. Улар Туркистонга келиб қолиб руҳан тушмадилар, маънавий ва жисмоний таслим бўлмадилар, балки янги шароитда дарҳол революция иши учун енг шимардилар. Сургундаги большевик Морозов Самарқанд ишчилари ва меҳнаткашлари орасида катта ҳурмат қозонди. У жандармага қарши курашга етакчилик қилди. Самарқандда яширин босмахона, прогрессив кутубхона ташкил этди, ўзбек ва тожик ишчиларини революцион варақалар нашр этишга жалб қилди. Большевик Морозовга ўхшаган юзлаб кишилар номини тилга олиш мумкин. Бу ўринда яна Собир Абдулланинг ҳалиги романини эслайман. Ёзувчи унда сургундаги рус доктори ва унинг дўсти — денгизчи офицернинг қўқонликлар билан дўстиги ҳақида иштиёқ билан ёзади. Бу денгизчи-офицерни мустамлака маъмурияти Сирдарёда паромчилик қилишга мажбур этган эди. Бироқ у бу ерда ҳам саводсиз деҳқонларга кудуқ қазиш ва чўлга сув чиқаришда яқиндан ёрдам беради.

Ахир, меҳнаткашларда ўз кучларига ишонч уйғотган жанговар рус революционерлари озмунчами? Бу ишонч меҳнаткашларга рус пролетариати ва Қизил Армия билан қўлни-қўлга бериб 1917 йилда ғалаба қозонишга, кейинчалик гражданлар уруши йилларида империалистлар ва уларнинг ёлланма қўшинларига қарши курашда революция ғалабаларини сақлаб қолишга имкон берди.

Мен ўша узоқ, бироқ унутилмас даврга оид айрим эсдан чиққан фактларни келтириб ўтмоқчиман. Чет эллик баъзи адоватгўйлар ва Совет ҳокимиятининг душманлари ҳозир ҳам жирканч бир сафсата сотиб, Туркистонда революция ўзга қўллар ёрдамида амалга оширилган деб Қизил Армияга туҳмат ёғдирмоқдалар. Бу сафсатанинг ўта қабиҳлиги шу қадар аниқки, уни рад қилиб ўтиришнинг ҳожати ҳам йўқ. Бироқ мен ўша йиллар шоҳиди бўлганим учун Қизил Армия сафидаги кишилар Ўрта Осиёга қандайдир моддий фаровонлик ёки бойлик учун эмас, балки улуғ Ленин чақириғига жавобан халқ бахт-саодати, озодлиги, ёрқин келажаги учун курашга отланганликларини эслаб ўтмоқчиман. Эсимда, қизил пиёдалар нинг икки полки Шаҳристон довонини штурм қилиш учун, Масгоҳ беги деб аталган кароқчилар тўдасини ер билан яксон қилиш учун муз ва қор устида эмаклаб жанг қилган эди. Англиянинг «Таймс» газетаси ўшанда Тошкентдан атиги 200 километр нарида бек Совет давлати кўкрагига ўткир тиғ тўғрилаб турганлигини ёзган. Ҳа, ўша аскарлар — петроградлик путиловчи ишчилар, воронежлик батраклар, харьковлик украин йигитлари, уфалик бошқирд камбағаллари, қизил юлдузли қалпоқ ва қизил армиячилар шинелларини кийиб Ўрта Осиё халқларининг порлоқ истиқболи учун курашганлар.

Жанг ва ҳарбий ишлардан бошқа нарсалар ҳақида гап кетиб қолди. Ўша пайтдаги ўзбекча «Шарқ ҳақиқати» газетасидан олинган мана бу парчага эътиборни жалб қилмоқчиман.

«Ўрта Осиё ҳарбий мактаби 375 курсант билан оталиқдаги қишлоққа чиқди. Курсантлар ташвиқот кампаниясини ўтказдилар ва деҳқонлар билан бирга ариқларни тозаладилар. Ариқлар жуда тезлик билан тозаланди ва уч-тўрт кун ичида тугалланди.

Кекса совет газеталаридан бири «Янги Фарғона»нинг бир хабарини эслатиб ўтмоқчиман:

«Рошидондан хабар қилишларича, бу ерга ҳарбий мактабдан махсус равишда экиш кампаниясини ўтказиш учун қизил армиячилар келишди. Кечқурунлари маҳаллий чойхонада ташвиқот ишлари олиб борилмоқда. Деҳқонларга янги солиқ имтиёзлари ва бошқа масалалар тушунтирилмоқда. Кундузлари эса қизил армиячилар ва курсантлар «европача» плугларда ер ҳайдамоқдалар ҳамда амалда қандай ишлаш зарурлигини кўрсатиб бермоқдалар. Махсус план асосида ҳар бир қишлоқда Европа машиналарини ишлатишга 20—30 деҳқон ўргатилмоқда.

Улар ўша йиллардаги кўплаб чиққан ахборотларнинг айримлари, холос. Армия уруш майдонларида жанг қилиш билан кифояланиб қолгани йўқ. Қизил Армия пахтачилик, қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ва республиканинг бутун экономикасида революцион қайта қурилиш ишларини амалга ошириш учун курашди.

Улуғ Ватан уруши йилларида дўстлик ва қардошликнинг ажойиб ифодаси ўзбек халқининг меҳмондўстлигида ёрқин намоён бўлди. Ўзбек халқи фашист галалари хавф туғдирган ўз қадрдон қишлоқлари ва шаҳарларини ташлаб келишга мажбур бўлган юзминглаб совет кишиларини бағрига олди, бор-йўғини баҳам кўрди. Ўзбекистондан ўзларига бошпана топган эвакуациядаги аёллар, инвалидлар, ўсмирлар қўл ковуштириб ўтиришмади. Урушнинг оғир дамларида улар ўзбек халқига корхоналар қуриш, Тошкент, Чирчиқ, Оҳангарон, Самарқанд, Фарғона ва бошқа кўплаб шаҳарларда қудратли саноатни вужудга келтиришда яқиндан ёрдам бердилар, бу билан фронт орқасида туриб гитлерчилар устидан ғалаба қозонишимизга ҳисса қўшдилар.

1966 йили Тошкентда рўй берган офатдан кейинги воқеаларни эсламай бўладими? Зилзиладан зарар кўрган Ўзбекистон пойтахтига Москва, Ленинград, Киев, Харьков, Куйбишев, Уфа, иттифоқчи республикаларнинг ўнлаб шаҳарларидан минглаб фидокор бинокорлар, ишчилар синфининг вакиллари ёрдамга отланишди. Анашу қурувчилар орасида Совет Армияси сафларидаги сапёр-бинокорлар ҳам оз эмас эди. Улар ҳамон уй-жойлар, маъмурий бинолар, кўприклар, катта кўчалар қуришда давом этмоқдалар.

Қайта яшараётган, кўпқаватли бинолари кўкка бўй чўзаётган янги гўзал Тошкентимиз революцион ўтмиш, қардошлик ва дўстликнинг моддий ва жонли ифодаси эмасми? Янги Тошкентда ўтмишдошларимиз, ота-боболаримиз овози баралла янграб тургандай. Ҳа, бобокалонлар бошлаб берган қардошлик алоқалари бугун ленинча миллий сиёсат заминида қудратли ва мустаҳкам кучга айланган.

Қатрада қуёш акс этгандек Чилонзордаги «зангори экран» ательэсида дўстлигимизнинг ёрқин тимсолини кўриш мумкин. Бу ерда меҳнат қилаётган 40 га яқин ҳар хил миллат вакиллари аҳолига намунали хизмат кўрсатишяпти. Пешқадам радиомеханиклар Владимир Блинников ва Суннат Азимов ўртоқлар ишда ҳам, турмушда ҳам бир-бирига доимо дўст, меҳрибон. Шунинг учун ҳам улар меҳнатда ҳамиша яхши ютуқларга эришишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲАЙКАЛ

Олмалиқ химия заводи умумхалқ қурилиши деб эълон қилингани ҳамон ёдимизда. Ушанда Иттифоқимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан кўпни кўрган коммунистлар, қалби олов комсомоллар, армия хизматини эндигина тамомлаган норғил йигитлар саф-саф бўлиб келаверишди. Шу тариқа завод қурилиш майдони қардошлар қовушган катта хонадондек бўлиб қолди.

Ҳозир рус йигити коммунист Евгений Смагин монтажчилар звеносига раҳбарлик қилаяпти. Евгений армия хизматини тамомлаб, Олмалиқ қурилишига келган эди. Бу ерда у ўзига хос мактаб яратди. Кўпгина шогирдларга ҳунар ўргатди. Ўзи ҳам тинч ўтирмади. Қурилиш техникумига ўқишга кириб малака оширишга тутинди.

Белоруссия фарзанди Иван Осипенко Ўзбекистонни ҳам ўз ватанидек севиб қолган. У кўп йиллар Чирчиқ шаҳрида қатор иншоотлар бунёд этган, завод ва фабрикаларни қўлдан чиқарган. Олмалиқда қурилиш кўлами кенгайгач, ўз хоҳиши билан бу томонга йўлланма олди. И. Осипенко бошлиқ монтажчилар ҳозирги кунда ускуналарни йиғиш билан банд.

Олмалиқ химия заводи янги-янги қаҳрамонларни етиштириб чиқараяпти. Валентин Лининг номи ҳозир кўпчиликнинг оғзига тушган. Валентин қурилишга шогирд бўлиб келган эди. Тезда бетон қоришни ҳам, ғишт теришни ҳам, блокларни монтажлашни ҳам ўрганиб олди. Ёш йигитнинг бунчалик тиришқоқлигидан ҳамма хурсанд бўлди. Химия заводи қурилишида ҳам В. Ли зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қила бошлади. Айниқса КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилингач ташаббускорлиги яна ҳам ошди. 2-бошқарма раҳбарлари ёш бинокорга юксак ишонч билдириб, уни комплекс бригадага раҳбар этиб тайинладилар.

Ўзбек йигити Далабой Ҳошимов ҳам, арман йигити Виктор Саркисов ҳам, татар қизи Гулжия Гиматдинова ҳам бир ота—бир она фарзандларидек қурилишда қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Дўстлик қудрати билан завод қурилиши тобора жадаллашаяпти. У келажакда химия индустриясининг гиганти сифатида коммунизмга хизмат қилади.

Л. ЖИГАЛО,
«Алмаликсвинецстрой» тресги 2-бошқармаси комсомол комитетининг секретари.

ПАРТИЯ РАҲНАМО, ТУТАШ ДИЛЛАРИ,

ДОНОЛАР ДЕЙДИКИ:

Жаҳоннинг шодлиги йиғилса бутун
Дўстлар дийдоридан бўлолмас устун.
Абу Абдулла РУДАКИЙ.

●

Дўст дўстига жонин қилади қалқон,
Дўстдан ҳам яхшироқ борми ҳеч инсон?
Абу Шукур БАЛХИЙ.

●

Икки дўст тураркан елкама-елка,
Тоғларни ҳам осон айлайди тилка.
Абулқосим ФИРДАВСИЙ.

●

Мурод гули очилмиш дўст дийдоридан,
Душман боши айлансин дўстим хоридан.
Ҳофиз ШЕРОЗИЙ.

●

Дўстлар, иноқликни қилсангиз одат,
Тез-тез дийдор кўриб, ўзни айланг шод.
Умар ХАЙЕМ.

●

Ким агар дўстлар билан якдил бўлур,
Барча мақсуди анинг ҳосил бўлур.
Фариддин АТТОР.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЧИЛАРМИЗ

Колхозимизда ўн саккиз миллат вакили яшайди. Улар бир-бирлари билан ака-укадек бўлиб кетишган. Ўзбекнинг тўйида рус, руснинг тўйида ўзбек хизмат қилади. Турклар, қозоқлар, корейслар тўй қилишганда бир-бирларини маслаҳатга чақирадилар, дастурхонларида азиз меҳмон бўладилар.

Колхозимизда учта участка бўлиб, унинг бирига ўзбек Холмат Норов, иккинчисига қозоқ Абдумажид Аҳмедов, учинчисига турк ўғлони Зикрилло Миралиев бошчилик қиладилар. Бу ҳар уччала-участка пахтакорлари, механизаторлари бир-бирлари билан шахсий мусобақа боғлашган. Улар бир-бирларига кўмаклашадилар, мўл ҳосил етиштириш йўлидаги тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Дўстлик, биродарлик билан қилинаётган иш яхши натижа бермоқда. Биз буни колхозда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигининг ошишида, кўпмиллатли қишлоғимизнинг қиёфаси кескин ўзгараётганлигида, қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаёт кечириши йил сайин яхши бўлиб бораётганлигида, маданий ҳамда фаровон турмуш кечираётганлигимизда кўриб турибмиз.

Биз қувонч билан шуни айтишимиз мумкинки, кўп миллатли хўжалигимиз ҳамиша якдил бўлиб меҳнат қилаётганлиги учун ҳам кишиларимиз йил сайин бадавлат ва қишлоғимиз маданий бўлиб бормоқда. Илгариги қамиш ва қиёқзорлар ўрнида кўркам турар-жойлар, жамоат бинолари қад кўтарган. Янги кўчалар очилиб, уларнинг икки тарафига ҳамма қулайликлари бўлган бежирим уйлар қуриб берилмоқда.

Колхозимиз асосан пахтачилик билан шуғулланади. Юқорида айтилган учта участка 29 та звенога бўлинган. Улардан тўрттасига ўзбек, 12 тасига қозоқ, 11 тасига турк бошчилик қилади. Ҳар бир звено зиммасига конкрет мажбурият олган. Ана шу мажбурият қандай бажарилаётганлиги звенолар ўртасида вақти-вақтида текширишдан ўтказиб турилади. Ютуқлар қайд қилиниши билан бирга камчиликлар рўй-рост айтилиб, уни тугатиш йўллари кўрсатилади.

Хўжалигимиз аъзолари беш йилликнинг тўртинчи йилида 1140 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан ошириб ҳосил етиштиришни мўлжалламоқдалар. Баҳор чўзилиб, деҳқонлар учун об-ҳаво мураккаб келган бу йилги шароитда биз чигит экишни, уни ундириб олишни ва ҳозирги кунларда ғўза парваришини олиб боришни кўнгилдагидек ўтказиш учун ҳаракат қилдик ва шу йўлда астойдил курашмоқдаламиз.

Маълумки, колхозимиз пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда, айниқса, теримни машиналаштиришда ташаббускор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Биз ана шу анъанага бу йил ҳам содиқ қолиш учун курашамиз. Пахтамизнинг 85—90 процентини машиналарда териб оламиз.

Юқорида дўстлик, биродарлик ҳақида гап юритдим. Халқимиз бирлашган ўзар, бирлашмаган тўзар, дейди. Биз, турли миллат вакиллари ҳамиша якдил бўлиб, бирдамлик билан меҳнат қиламиз.

Совет халқлари дўстлигини барқарор этишда, бу дўстлик куч-қудратини оширишда Коммунистик партия ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда. Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин тузган Коммунистик партия ҳаммавақт бизга халқлар дўстлигини мустаҳкамлашни ўргатади.

Кўпмиллатли колхозимиз аъзолари номидан ишонтириб айтаманки, биз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оламиз. Бу, дўстликка ҳамиша содиқ эканлигимизнинг яна бир далили бўлади.

Кибор МАМЕДОВ,
Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг раиси.

◆Чкалов номли Тошкент авиация заводи медицина-санитария қисми касалхонасида ўнлаб тажрибали шифокорлар ишлашади.

Хирургия бўлимига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Хўжаев бошчилик қилади. Суратда: (чапдан): хирург К. Латипов, хирургия бўлимининг мудири Н. Хўжаев ва травмотолог С. Баргманлар лабораторияда.

И. Глауберзон фотоси.

● ●

◆ЯНГИЙЎЛ районидаги «Интернационал» колхозида ўзбеклар, қозоқлар, озарбайжонлар, руслар, татарлар ва бошқа бир қанча миллат вакиллари ака-укадек бўлиб аҳил яшамоқдалар ва меҳнат қилмоқдалар. Республикамизнинг донгдор механизатори Валентин Афанасьевич Тюпко ҳам шу катта хўжаликнинг аъзоси. Суратда: Валентин Афанасьевич (ўнгдан учинчи) ўз шогирдлари билан суҳбатлашмоқда.

А. Абалян фотоси.

ПАЙВАНД ҚАЛБЛАР

Заводимиз ҳовлисига кираверишда икки чеккада гулзор бор. Унда ҳар хил анвойи гуллар чамандай очилган. Уларнинг хушбўй ҳидлари димоқларга урилади.

Ҳар гал корхонага келганимда шу гулзорларга бир разм солиб қўяман. Бунинг сабаби бор. Бу гуллар худди заводимизда елкама-елка туриб меҳнат қилаётган турли миллат вакилларини эслатади. Корхонамизда 20 дан ортиқ миллат кишилари ҳамкорликда сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар. Улар орасида ўзбек, рус, қозоқ, бошқирд, уйғур, осетин, грузин, белорус, арман, чуваш, қўйингчи, кўпгина оға-иниларимиз бир сафда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига муносиб меҳнат вахтасида туриб ишлашмоқда.

Бизда оддий ишчи касбини шарафлаб муносиб обрў-эътибор қозонаётган кишилар жуда кўп. Улар орасидан етишиб чиққан мастерлар, участка ва цех бошлиқлари ҳам анчагина. 1 ва 4-цехларнинг бошлиқлари рус Виктор Горбачев ва Виктор Румянцев, 7-цех бошлиғи ўзбек Тўланбой Худойбердиев, 2-цех бошлиғи қозоқ йигити Асқар Қосимов, 3-цех мастери Батай Аймамбетов, ремонт-механика цехининг участка бошлиғи немис Ленц Альберт, арман Рудольф Ханжиян, осетин Кантемир Кантеев, татар Сония Валиева, мордвин Дмитрий Козейкин, поляк Феликс Кришневский, латиш Станислав Рудиш ва бошқа жуда кўплаб меҳнатсеварлар бир тан, бир жон бўлиб, корхонамиз ютуқларига ўз ҳиссаларини қўшишяпти.

Шу кунларда корхонамизнинг барча ишчи ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари меҳнат унумдорлигини янада ошириш, барча кўрсаткичлар бўйича давлат топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар. Коллектив ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кун сайин кучайиб бормоқда. Бу яхши самара бераётир. Беш йилликнинг тўртинчи йилида айниқса кўнгилдагидек натижаларга эришаяпмиз. Бултур ҳам ҳамма кўрсаткичлар бўйича топшириқларни тўла адо этган эдик. Бу ютуқни мустаҳкамлаш учун курашиб, биринчи кварталда маҳсулот тайёрлаш топшириғини муддатидан олдин бажардик. Шу кварталда СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи даражали пул мукофоти заводимиз коллективига берилди.

Бу катта мукофот ишчиларимизни руҳлантириб юборди. Ҳозир ҳар бир ишчи ўз меҳнат постида фидокорона меҳнат қилиб, байроқни ўз қўлларида сақлаб қолишга интилмоқдалар. Цехлараро мусобақа янада кучайиб кетди. Коллективимиз Шимолий Осетия Автоном Республикасининг «Победит» заводи меҳнатсеварлари билан мусобақалашмоқда. Яқинда ўзаро тажриба ўрганиш мақсадида бир группа ишчи-хизматчиларимизни ана шу заводга юбормоқчимиз.

Бундан ташқари, корхонамизда ишлаб чиқариш маданияти ва эстетикасини яхшилашга ҳам катта эътибор берилмоқда. Яқинда ишлаб чиқариш маданияти ва эстетикаси бўйича областда биринчи ўринни заводимиз коллективи эгаллади.

Ишчи-хизматчиларимиз фақатгина меҳнатда эмас, дам олишда ва ишдан бўш вақтларида ҳам бир-бирларига ҳамкор, дўст ва биродардирлар. Металлурглар маданият саройида қизиқарли дўстлик кечалари ўтказиб борилмоқда. Бу тематик кечалар турли миллат вакилларининг байрамига айланиб кетмоқда. Корхонамизга Вьетнам Демократик Республикаси, Ҳиндистон, Индонезия, Германия Демократик Республикаси, Болгария Халқ Республикасидан келган ишчи-ёшлар вакиллари билан қизиқарли учрашувлар бўлиб ўтди. Бу дўстлик кечалари барчада яхши таассурот қолдирди. Шуниси қувончлики, заводимиз ишчилари Совет Иттифоқи — Ҳиндистон маданий алоқалар жамияти бўлимининг коллектив аъзосидир.

Дўстлик алоқалари заводимиз миқёсидан чиқиб Иттифоққа, ҳатто жаҳонга ёйилаётгани ҳеч ажабланарли эмас. Ана шу дўстлик туфайли янги-янги зафарлар қучяпмиз, билмаганларимизни ўрганиб билганларимизни ўргатяпмиз. Шу дўстлик туфайли корхонамизда маҳсулот ишлаб чиқариш дастлабки йиллардагига нисбатан бир неча ўн баробар ўсди. Меҳнат унумдорлигини муттасил ошириш — қўлни-қўлга бериб меҳнат қилаётган барча ишчи хизматчиларимизнинг, инженер-техник ходимларимизнинг ягона мақсадидир.

«Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди» дейди халқимиз. Эзгу мақсадимизга ана шу бузилмас дўстлик туфайли эришяпмиз.

Воҳид ҲАЙДАРОВ,
Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг директори.

ШАҲРИМ ЮЛДУЗЛАРИ

Навоий кўчаси бўйлаб бораман,
Навоий куйлари жўшар дилимда.
Осмонга бўй чўзган уйлар кўраман,
Ярқираб қарайди ўнгу сўлимда.
Таъзимкор боққандай ҳар улкан бино,
Қуёш даргоҳида оро бўлибди.
Унинг ҳар ғиштида олиб минг жило,
Дўстлар муҳаббати мангу қолибди.
Бир шаҳар минг йилда оёққа турар,
Бир шаҳар бир кунда бўлади яксон.
Бу жаҳон гоҳида қалқиб, оҳ урар,
Шаҳарлари кетар беному нишон.
Менинг она шаҳрим Тошкентим эса,
Собит йўлларида доимо бардам.
Зилзила шикасти, у машъум қисса,
Қолмади дилларда бўлиб ғам, алам.
Қуёшдай ярқирар янги бинолар,
Оромгоҳ обида яқин йироқдан.
Дўстлар меҳри порлар ўша кўкўпар
Бинолардан, ҳар уйдаги чироқдан.
Навоий куй тўқиб олмос тонг чоғи
Шаҳрим боғларини кезгандай бўлар.
Барқ ёзиб дилларда илҳом япроғи,
Дўстлар куйларини сезгандай бўлар.
Пушкин Обой билан меҳмонга келар,
Рудакий, Шевченко сайр этар боғда.
Маҳтумқули, Шота бўстонига келар,
Райнис билан Колас турар қирғоқда.
Низомий, Тўқтағул куйлари янграр,
Куйларда дўстликнинг мадҳи жаранглар.
Қадрдон пойтахтим салобат билан,
Раҳмат, дер дўстларга муҳаббат билан.

НАЗАРМАТ.

БИР ТАҚДИР, БИР МАҚСАД, МАНГУ БИР ДИЁР

ДЎСТЛИК ҲАҚИДА МАҚОЛЛАР

Юз сўминг бўлгунча, юз дўстинг бўлсин.
Рус халқ мақоли.

Дўстинг кимлигини айт, сенинг кимлигингни айтаман.
Украин халқ мақоли.

Чин дўст — туғишганинг билан тенг.
Ўзбек халқ мақоли.

Дарахт илдизи билан кучли, одам — дўстлари билан.
Грузин халқ мақоли.

Одамнинг кимлиги дўстларидан маълум.
Арман халқ мақоли.

Дўсти кўпни ёв олмайди,
Ақли кўпни дов олмайди.
Қозоқ халқ мақоли.

Дўстсиз киши — қанотсиз қуш.
Туркман халқ мақоли.

ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

— 1 —

Совет Иттифоқи халқлари улкан воқеа — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин тараддуд кўрмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорида кўрсатиб ўтилганидек, Ленин даҳоси миллий масалани назарий ва амалий жиҳатдан ҳал қилиб берди. В. И. Ленин социализм ва коммунизм ғалабаси учун курашда қардошларга ҳамжиҳатликка тўла ишониш, буни аниқ англашга асосланган эркин миллатлар иттифоқи зарурлигини таъкидлаган эди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Ленин ғояларига амал қилиб, халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш йўлидан изчил бормоқда. Бинобарин, КПСС халқларнинг бирлиги ва қардошлиги тўғрисидаги ленинча ғояларни ўзида яққол мужассамлаштирган. Унинг сафларида мамлакатимиздаги 131 миллат ва элатларнинг вакиллари бирлашганлиги фикримизнинг исботидир.

Доҳий интернационализм ва социализмнинг «бошқа халқларни эзадиган халқнинг ўзи озод бўла олмайди» деган маркcча принципидан келиб чиқиб, «Великоруcларнинг миллий ифтихори тўғрисида», «Социалистик революция ва миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи (тезислар)», «Ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳақидаги мунозара якунлари» ва бошқа қатор асарларида чинакам миллий манфаатлар интернационал манфаатларга мос тушиши, ватанпарварлик ва интернационализм ҳеч вақт бир-бирини инкор қилмаслигини исбот қилиб берган эди, У «РКП(б) программаси лойиҳаси»да халқларнинг тенг ҳуқуқлилиги, суверенлиги ва дўстлиги асосида социалистик

— 2 —

давлатларнинг кўпмиллатли ҳамкорлигининг асосий принципларини ишлаб чиқди.

Тарихда биринчи бўлиб, СССР да миллий масала интернационал принциплар асосида ҳал этилди. Бу принциплар фақат расмий тенг ҳуқуқлиликдангина иборат бўлиб қолмасдан, балки миллатларнинг амалда ҳам тенглигини қарор топтиришдан иборат бўлди. Миллий республикалар ва областларда совет давлати тузилганлиги, уларда ўз саноати, миллий маданияти ривожланганлиги, миллий кадрлар етишиб чиққанлиги бу принципларнинг амалдаги ифодаси эди.

Ленин ғояларининг тантанаси мамлакатимиз халқларининг улуғ дўстлиги мисолида ёрқин кўриниб турибди. СССР халқлари дўстлиги — қардошларча ҳамкорлик, сиёсий, иқтисодий, маданий, ҳарбий жиҳатдан бир-бирини қўллаб-қувватлаш демакдир. Қардошлик оиласида совет кишилари қанчалик илгарилаб кетганлигини бизнинг республикамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Мамлакатимиздаги бошқа халқлар кўмагида ва большевиклар партияси раҳбарлигида ўзбек халқи эксплуататорларга қарши кураш олиб бориб, ғолиб чиқди ва тўла ижтимоий ва миллий эркинликни қўлга киритди. Мустақил ўзбек давлати — Ўзбекистон ССР нинг тузилиши ленинча миллий сиёсатнинг ўлкамиздаги зўр тантанаси бўлди. Ўтмишда чор Россиясининг қолоқ мустамлакаларидан бири бўлган Ўзбекистон совет даврида йирик индустриал-аграр республикага айланди. Шарқда социализмнинг порлоқ машъали бўлиб қолди.

Ҳозирги вақтда Совет Ўзбекистони ўз саноати маҳсулотини ҳатто юксак даражада ривожланган капиталистик мамлакатларга ҳам экспорт қилмоқда. Республикамизнинг пахта

— 3 —

териш машиналари, тракторлари, гази, нефти, олтини, самолётлари, электрон саноат асбоб-ускуналари ва бошқа маҳсулотлар унинг индустрияси нақадар юксалганлигини оламга намойиш қилиб турибди.

Совет Ўзбекистони СССР халқларининг қардошлик оиласида Иттифоқимизнинг асосий пахта базасига айланди. Мана, бир неча йилдан буён ўзбек пахтакорлари ҳар йили давлатга 4 миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» етиштирмоқдалар.

Ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш туфайли республикада ажойиб кадрлар — олимлар, агрономлар, ирригаторлар, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг моҳир ташкилотчилари етишиб чиқдилар. Ҳозирги Ўзбекистон — юксак маданият ўлкаси. Республикада 39 та олий ва 120 дан ортиқ ўрта махсус ўқув юрти бор. Фанлар академияси халқимизнинг фахри бўлиб қолди. Республикадаги олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар сони 390 минг кишидан ортиқ. Ҳар ўн минг киши ҳисобига студентлар сони бўйича Ўзбекистон Франция, Англия, ГФР ва Италия сингари ривожланган капиталистик мамлакатлардан анча ўзиб кетди.

Ана шу ва бошқа муваффақиятларга республикамиз СССР халқларининг қардошларча ҳамкорлиги, ўзаро ёрдами туфайли эришди.

Мамлакатимиз халқларининг буюк дўстлиги ғалабаларимиз ва муваффақиятларимизда қанчалик катта аҳамиятга эга бўлганлигига ишонч ҳосил қилиш учун Ватанимиз тарихининг исталган даврига бир назар ташлаш кифоя қилади.

Улуғ Ватан уруши йилларини эсга олайлик. Фашист босқинчиларга қарши Иттифо-

— 4 —

қимиздаги барча халқлар бир тан-бир жон бўлиб курашдилар. Фронт орқасида эса миллионлаб совет кишилари ягона оилага бирлашиб, социализмни душман чангалидан омон сақлаб қолдилар.

Бизнинг республикамиз ҳам уруш йиллари фронт орқасида эди. Ўзбекистонга тинчлик учун ишлайдиган жуда кўп корхоналар кўчириб келишди. Республикамиз ўшанда ўз қадрдон жойларини ташлаб келган юз минглаб кишиларни бағрига олди.

Орадан ярим аср вақт ўтди. Кучли зилзила республика пойтахти Тошкентга катта зарар етказди. Яна бу ерга Москва ва Ленинград, Украина ва Белоруссия, бепоён Советлар мамлакатининг ҳамма чеккаларидан эшелонлар кела бошлади. Бу гал улар бизга ёрдам бергани ошиқишар эди. Бугунги Тошкент бутун жаҳон кўз ўнгида қайта яшариб, кўркамлашиб бормоқда.

СССР халқлари дўстлиги, жипслигининг қудратини ҳар нафасда сезиб турибмиз. Республика халқ хўжалигининг барқ уриб ривожланишида қардош республикалар бераётган ёрдам: техника, кадрлар, маблағлар катта роль ўйнамоқда. Ўз навбатида Ўзбекистон ҳам бошқа республикаларга ёрдам бермоқда. Масалан, пахтачилик тараққиётини ҳозирги вақтда пахта териш машиналарисиз тасаввур этиб бўлмайди. Ўзбек машиналарини пахта етиштирадиган ҳамма қардош республикалар далаларида учратиш мумкин. Машиналаримиз, газламаларимиз, электр кабелларимиз, юзлаб корхоналаримизнинг бошқа хил маҳсулотлари мамлакатимиздаги ҳамма республикаларга етказиб берилмоқдаки, бу маҳсулотлар Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш, бар-

— 5 —

ча совет кишилари, барча миллатлар манфаатлари йўлида хизмат қилмоқда.

Ленин юбилейига тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда республикамиз меҳнаткашлари улуғ доҳий Ленин Ўзбекистонда фан тараққиёти учун нақадар кўп ёрдам берганлигини чуқур миннатдорчилик туйғулари билан такрор-такрор эсга олмоқдалар. В. И. Ленин ташаббуси билан Тошкентда университет очилди. Ленин йўлланмаси билан келган рус олимлари маҳаллий кадрлардан минглаб олимлар ва педагогларни вояга етказишда катта ҳисса қўшдилар.

Ўзбекистон ССР да тобора кўплаб янги ерлар ўзлаштирилмоқда. Мирзачўл гуллаган воҳага айланиб бормоқда. Марказий Фарғона пахта хазинаси бўлиб қолди, Қарши чўлига ҳужум кенг авж олиб кетди. Ана шу ишларнинг барчасида ўзбек халқига Советлар мамлакатидаги барча қардош халқлар яқиндан ёрдам бериб туришибди.

Ҳаётимизнинг қайси бир қиррасига, халқ хўжалигимизнинг қайси бир соҳасига назар ташламайлик, биз Коммунистлар партияси тарбия қилган ва вояга етказган халқлар ленинча дўстлигининг улуғ, бузилмас, ғолиб кучи, қудратининг намойишини кўрамиз.

Бу дўстлик — бизнинг буюк ғалабамиз. Бу дўстликни ҳар томонлама мустаҳкамлаш, шу дўстлик асосида коммунистик қурилишнинг янгидан-янги муваффақиятларини қўлга киритиш Советлар мамлакати халқлари, шу жумладан ўзбек халқининг ҳам қалб даъвати, аҳду паймонидир.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
тарих фанлари кандидати.

ТОШКЕНТ — ДЎСТЛИК ШАҲРИ

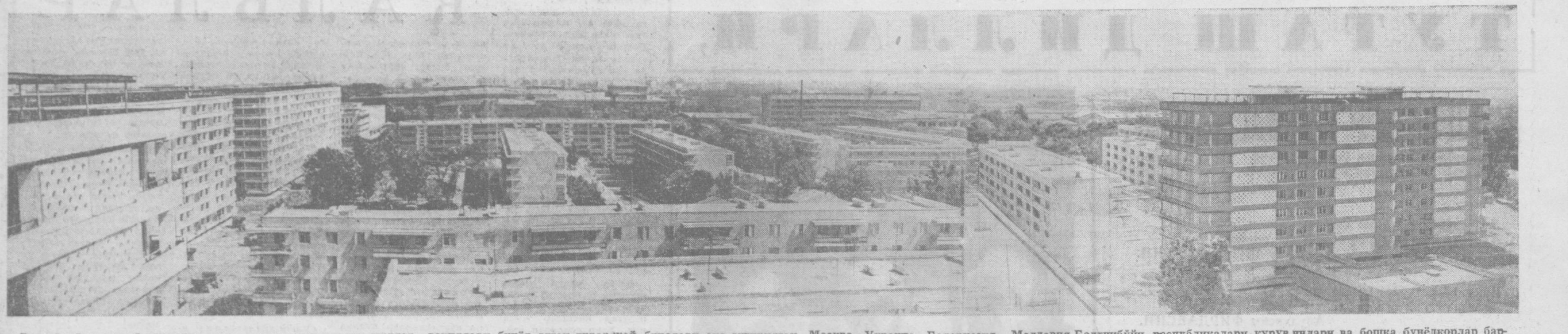

Сиз кўриб турган бу суратда мамлакатимизнинг турли миллат вакиллари бунёд этган турар-жой бинолари акс эттирилган. Москва, Украина, Белоруссия, Молдавия, Болтиқбўйи республикалари қурувчилари ва бошқа бунёдкорлар барпо этган бу биноларида тошкентликлар яйраб истиқомат қилмоқдалар. Янги Тошкент ватанимиз халқларининг мустаҳкам дўстлиги туфайли кундан-кун чирой очмоқда.

А. Абалян фотоси.

ТАЪЗИМ СИЗГА, ЖИГАРБАНДЛАР

ДЎСТЛИК. Оддийгина сўз. Лекин унинг тагида битмас-туганмас мазмун бор, маъноси оламга татийди. Нақадар салобатли, саҳоватли, улуғвор у.

Шоир Абу Абдулло Рудакийнинг дўстлик, унинг муқаддаслиги ҳақида **«Жаҳоннинг шодлиги тўпланса бутун, дўстлар дийдоридан бўлолмас устун»** деб ёзган ажойиб шеърий мисралари ёдингга тушар экан, дўстликни ана шундай таъриф қилишда ҳеч қандай муболаға, дабдаба йўқлигига, бу ҳақиқий тавсиф эканлигига ишонасан, киши.

Озод ва ҳур Советлар мамлакатидаги жуда кўп сонли халқларнинг ҳамкорлиги ва ҳамдардлиги ўзаро бирордарликнинг энг мукаммал, юксак кўринишидир. Кишилик тарихи ҳеч вақт бундай дўстликнинг гувоҳи бўлмаган. У тоғ чўққиларидан ҳам баланд, метиндан ҳам мустаҳкамдир. Октябрь революцияси туфайли халқларимизнинг қардошлиги янгича мазмун, янгича маъно кашф этди. Эндиликда унга бутун жаҳон қойил қолмоқда, бутун олам унинг қудратидан ҳайратланмоқда.

Улуғ Ленин асос солган, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарбиялаб вояга етказган халқларимиз дўстлигининг куч-қудрати бениҳоядир. Турли миллатга мансуб бўлган совет кишилари аҳил ва иноқ оилани эслатишади. Уларнинг бир-бирига меҳри-садоқати, ҳиммати ва ҳурмати чексиздир. Ҳеч қандай куч бу дўстликка раҳна сололмайди, ҳеч нарса унга ғов бўлолмайди.

Халқларимиз қардошлиги қондошлигининг жуда катта оламшумул-тарихий ишларга қодир эканлиги бутун дунё олдида бир неча бор намойиш бўлди. Ана шу дўстлик туфайли мамлакатимиз катта-катта зафар қучмоқда, экономикамиз улкан одимлар билан тараққий этяпти, куч-қудратимиз мустаҳкамланмоқда. Табиий офатлар ҳам унга бардош бераолмаяпти.

Бундан уч йил муқаддам — 26 апрель тонготаридаги зилзила Тошкентимиз кўркига чангал солганда бутун совет халқи бир ёқадан бош чиқариб, унга қарши курашга отланди. Ўзбек халқини — ўз қардошларини табиий офат олдида яккалаб қўйишмади улар. Тошкентликлар зилзила бўлган куннинг эртасигаёқ у етказган жароҳатларнинг тезда бартараф этилишига, республикамиз пойтахти қисқа муддатда тағин ҳам гўзал ва кўркам бўлиб қайта тикланишига қаттиқ ишонардилар. Чунки бир-бирига қардош ва жондош, ака-укалардек иноқ-қондош халқлар тезда ёрдамга етиб келишларини билишарди, бунга ишончлари комил эди.

Капиталистик дунёда, кишини киши томонидан эксплуатация қилишга асосланган жамиятда бундай дўстлик ҳеч вақт бўлмаган ва бўлмайди ҳам, уни орзу қилишнинг ўзи ҳам хомҳаёлликдир.

Бундан роппа-роса бир аср илгари — 1868 йилнинг мартида Тошкентда зилзила бўлиб, шаҳарга жуда катта зарар етказди, кўп кишининг ёстиғини қуритди, минглаб оилалар бошпанасиз қолишди. Лекин чоризм, унинг бу ердаги амалдорлари ана шу ҳунук воқеани фақатгина қайд қилиш билан чекланишди, холос. Тошкентлик бир амалдорнинг Сирдарё области ҳарбий губернатори номига ёзган маълумотида шундай дейилганди: «22 дан 23 кунга ўтар тунида бўлган зилзила вақтида 9 эркак, 4 аёл, 2 сарт бола ўлди... Шу, шу нарсалар шикастланди». Қаранг, қанчалик шафқатсизлик, зилзиладан зарар кўрганларга ҳеч қандай ачиниш, ҳамдардликдан нишона ҳам йўқ унда.

КИШИ БАХТИ кулиб боққан, инсонларнинг мисли кўрилмаган дўст ва иноқлиги камол топган бизнинг мамлакатимизда ҳар бир офат, табиатнинг ҳар бир қўпол ҳазили янги ҳаётни муваффақиятли қураётган социалистик миллатларнинг буюк бирлиги, ленинча дўстлиги кучи билан тез бартараф этилмоқда.

Партиямизнинг марказий органи «Правда» газетаси зилзиланинг эртасигаёқ «Бутун мамлакат ёрдамга келди» сарлавҳали мақоласида шундай деб ёзди: «Тошкентда зилзилалар илгариги вақтларда ҳам бўлиб турган. Ўша вақтда ер қимирлаш кишиларда ғариблик, ожизлик туйғуларини вужудга келтирарди. Шу кунлардаги Тошкент кишилар ҳақида ғамхўрлик қилиш партиямиз, Совет ҳукумати, барча совет халқининг биринчи бурчи эканлигига ишончли мисолдир. Тошкентликлар биринчи соатлардаёқ бутун мамлакат улар ҳақида қайғураётганлигини, ўзларига ёрдам беришга шошилаётганликларини ҳис қилдилар».

Ҳақиқатан ҳам орадан бир неча кун ўтар-ўтмас қардош республикалар бинокорларининг вакиллари шаҳарга етиб келишди. Улар ўзлари билан бирга қурилиш машиналари-механизмлари, уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар бунёд этиш учун зарур бўладиган барча материалларни ҳам олиб кела бошладилар. Тошкент йирик қурилиш майдонига айланди. Орадан кўп вақт ўтмай вайрон бўлган бинолар ўрнида кўпқаватли, кўркам, ҳашаматли иморатларнинг пойдеворлари пайдо бўла бошлади.

Тошкент ер куррасида фақатгина тинчлик ва бахтиёрлик шаҳри бўлибгина қолмай, шу билан бирга дўстлик қўрғони, қардошлик маркази сифатида достон бўла бошлади. Австралияда чиқадиган «Трибюн» газетасининг Москвадаги мухбири Руперт Локвуд ўзининг «Тошкентнинг иккинчи мўъжизаси» сарлавҳали мақоласида Тошкентнинг биринчи мўъжизаси Совет Иттифоқининг актив ёрдами туфайли эришилган Ҳиндистон-Покистон битими бўлса, иккинчи мўъжизаси зилзиладан сўнг бутун мамлакатнинг ёрдами туфайли 1966 йилнинг ноябригача бошпанасиз қолганлар квартиралар, коттеджлар олганлигидадир деб ёзди.

Умумхалқ ҳашари иштирокчилари Тошкентда жонбозлик кўрсатиб ишладилар, ёнма-ён, елкама-елка туриб, жазирама иссиқ, қаҳратон совуқ, қор-ёмғирни писанд қилмай, барча қийинчиликларни мардонавор енгдилар, кунни тунга улаб ишлашди. Ўшандан бери уч йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Бу жуда қисқа муддат. Лекин шу вақт ичида жуда катта ҳажмдаги қурилиш ишлари амалга оширилди. Бундай суръатни жаҳон қурилиш практикаси ҳали билмаган эди.

Ҳозирги Тошкентда зилзила жароҳатларидан ҳеч нарса қолмади десак, муболаға қилмаган бўламиз. Шаҳримиз маҳаллий бинокорлар ва қардош қурувчиларнинг ҳамкорликда қилган қаҳрамонона меҳнати туфайли янада гўзал ва салобатли бўлиб қад кўтарди. Унинг бугунги қиёфаси жуда ҳам кўркам ва гўзалдир, бу эса ҳар бир тошкентлик қалбини қувончларга тўлдирмоқда. Қардош республикалар бинокорлари Москва ва Ленинград қурувчилари, ҳарбий бунёдкорлар ўзларининг самарали меҳнатлари, жуда катта ҳимматлари билан Тошкент қурилишига беқиёс ҳисса қўшдилар.

Меҳри дарё қардош бинокорлар — тошкентликларга 1 миллион 100 минг квадрат метрдан ортиқ сатҳли уй-жойларни ҳадя этишди. Айни вақтда улар қўлидан чиққан 22 та болалар боғча ва яслиси, 10 та мактабда фарзандларимиз таълим олмоқда, ўнлаб маданий-маиший муассасалар тошкентликлар хизматида.

ШАРҚ ДАРВОЗАСИ — Тошкентни мамлакатимиз ва жаҳоннинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантириш йўлидаги умумхалқ кураши бундан буён ҳам давом этади. Шу йўлда, барча қардош халқлар ҳормай-толмай меҳнат қилишади. Тошкентликлар ўзлари севган шаҳарнинг бугунги қиёфасига завқ-шавқ билан, қалб тўла қувонч билан боқар эканлар, унинг порлоқ истиқболи уфқларини кўз олдиларига келтиришганда ғурур ва ифтихорлари янада ошади. Халқларимиз ўртасидаги дўстлик, ўзаро ҳамкорлик ва қардошлик ана шу истиқбол уфқларининг янада ёрқин бўлишига гаровдир.

Бутун жаҳон сенга қойил қоляпти, Дўстлик, сенга минг бор таъзим ва тасанно!

М. МИРҲАМИДОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Кўрсатишлар программаси**, 18—35 — **Телеянгиликлар** (рус тилида), 18.45 — **Дўстлик ҳаммадан азиз** (болалар учун телефильм).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистка Сабрие Эреджепова концерти**, 19.40 — **Телеянгиликлар**, 19.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.35 — **Ёшлигимиз экранда** («Ёшлик» студияси), 19.15 — **Ёз куйлари** (фильм-концерт).

Ўзбек тилида: 20.40 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп программа), 21.20 — **«Сатурн»нинг ҳалокати** (бадиий фильм), 22.40 — **Созанда — мураббийлар. Аброр ДАДАХУЖАЕВ.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.00 — **У ҳамиша 20 ёшда** (кинофильм), 20.10 — **Беш йиллик илғорлари.**

Рус тилида: 20.25 — **Доғисточ қиссаси** (ҳужжатли фильм), 20.45 — **Леон Гаррос дўстини излайди** (бадиий фильм), 22.20 — **Қишлоқ ортидаги ўтлоқзорда** (музикали телефильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/VII да **Фарғона тонг отгунча**, 17/VII да **Икки билагузук.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Аввал сен ур, Фреди! — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7-20 минут ва 9 яримда).

Оқ рояль — «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Оила жанжали — «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Минг имкониятдан бири — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Ярим тунги бўса — ТЕЛЬМАН номли.

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги
МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИГА
бухгалтер-кассир

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 84, Тимирязев кўчаси, 23-уй (2, 16-трамвайларнинг «Бодомзор», 9, 11, 19 49, 56-автобусларнинг «Геологоразведка» бекати).

Ўзбекистон ССР қурилиш Министрлиги
6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ 109-КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННАСИГА
прораблар, усталар (саноат қурилишини биладиганлар), **катта бухгалтерлар, ҳамма мутахассисликлар бўйича қурувчи ишчилар**

КЕРАК

Меҳнат кўчма характерда бўлгани учун 30% қўшимча ҳақ тўланади.

Тошкент ва Янгийўл шаҳрида турувчилар хизмат қилувчи автобусдан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Янгийўл райони, Ўрта-Овул қишлоғи.

Спорт

САРАЛАШ ЎЙИНЛАРИ ТУГАДИ

Олий лига командаларининг «сараги-саракка, пучаги пучакка» ажралди. «Пахтакор» беллашган иккинчи кичик группада учта «бахтсиз» команда аниқлангандан кейин, ўтган куни биринчи кичик группада ҳам кучлилар ва кучсизлар маълум бўлди.

«Пахтакор» сингари Ереван футболчилари ҳам сўнгги турда фақат ғалаба қозонганларидагина кучли еттиликдан жой олишарди. Лекин арман футболчилари бунинг уддасидан чиқа олишмади. Киевда «Динамо» билан бўлган учрашув 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

«Нефтчи» эса Москвада «Динамо» билан беллашди. Бу учрашув ҳам дуранг (2:2) бўлиб якунланди. Бу ўйинда қўлга киритилган бир очко Боку футболчиларига кучлилар даврасидан жой олиш ҳуқуқини берди.

Кучли 14 команда сафидан жой олган командалар «олтин очко»ларни ҳисоблай бошладилар. «Спартак» ҳаммадан кўп 20 очко тўплапти. Ундан кейинги ўринларда Киев динамочилари — 19 очко, ЦСКА ва Тбилиси «Динамо»си — 16 тадан очко, Москва автозаводчилари 13 очко. Бошқа командалар 8—11 тадан очкога эга.

«Пахтакор» эса финалга киролмай қолган бошқа беш команда — «Арарат», «Уралмаш», «Крылья Советов», «Қайрат» ва «Локомотив» билан олий лигада қолиш ҳуқуқи учун курашади. Маълумки бу олти команданинг фақат иккитасигина келаси йил олий лигада қолади.

Чемпионатнинг иккинчи босқичи қандай ўтади? Ишқибозларни ҳозир ана шу савол қизиқтирмоқда. Финалга кирган кучли 14 команда икки даврада беллашади. Бир группада қатнашганларнинг саралаш учрашувларида қайд этилган натижалари ҳисобга олиниши сабабли, улар финалда ўзаро учрашмайдилар. Олтиликка кирган командалар эса тўрт даврада куч синашадилар. Бошқача қилиб айтганда «Пахтакор», «Арарат» ёки «Уралмаш» билан икки мартадан ўз майдонида ва сафарда ўйин ўтказади.

Олий лигада қолишга даъвогар бўлган олти команданинг саралаш ўйинларида тўпланган очколари ҳисобга олинади. Ҳозирча командалар қуйидаги ўринларни эгаллаб туришипти:

Командалар	тўплар	очко
«Арарат»	18—23	17
«Қайрат»	15—18	15
«Пахтакор»	16—23	15
«Уралмаш»	9—18	14
«Крылья Советов»	16—24	10
«Локомотив»	13—25	10

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

АГРЕССОРЛАРНИНГ ЖИНОЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 14 июль. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлиги Озодлик матбуот агентлиги маълумотларига асосланиб хабар беришича, Америка империалистлари ва уларнинг гумашталарининг Жанубий Вьетнамдаги ҳарбий жиноятларини қораловчи комитетнинг ахборотида АҚШ ва уларнинг қўғирчоқлари қўшинлари Вьетнамда 1969 йилнинг 20 январидан июнь ойи охиригача ўтган даврда «жадал тинчлантириш программаси» деб аталган программани амалга ошириш вақтида қилган жиноятларнинг янги фактлари айтиб берилган.

Куангнам вилоятида, дейилади ахборотда, февраль ойидан июнь ойигача Америка қўшинлари ва уларнинг Жанубий Кореялик малайлари аҳоли яшайдиган районларга бир неча марта шафқатсиз ҳужум қилганлар. Тханбинь, Тиенфуок ва бошқа баъзи районларда фугас ва напалм бомбалари, артиллерия, бронетранспортёрлар кенг кўламда қўлланилган. Шунинг натижасида ўнлаб қишлоқлар вайрон бўлган, минглаб кишилар уй-жойсиз қолган.

Америка самолётлари ва вертолётларининг Дунанг ҳамда Тамки шаҳарлари атрофидаги аҳоли зич яшайдиган районларга 15 майда қилган ҳужумлари вақтида тинч аҳолидан юзлаб киши ўлган ва жароҳатланган.

Ахборотда айтилишича, Мигхо ва Бенче вилоятларида Америка 9-пиёда дивизиясининг солдатлари ўтган йилнинг декабридан шу йилнинг апрелигача ўтказган жазо операциялари вақтида 3000 дан ортиқ кишини, асосан кексалар, аёллар, болаларни ўлдирганлар. Бир неча минг уй-жой биноси ёндириб юборилган, бир неча минг гектар ердаги экинзор ва мевалик боғлар пайҳон қилинган.

ИРОҚ ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ РЕСПУБЛИКАСИ МУВАҚҚАТ ҲУКУМАТИНИ ТАНИДИ

БАҒДОД, 14 июль. (ТАСС). Ироқ революцион қўмондонлик кенгаши Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукуматини Вьетнам халқининг империалистик бедодликдан халос бўлишга ҳамда миллий мустақиллик ва миллий бирликка эришиш йўлидаги муддаосини ифодаловчи бирдан-бир вакил деб таниди. Ироқ ташқи ишлар министри Абдил Карим Шайхли ИНА агентлиги мухбири билан суҳбатда шу гапни айтди.

Ироқ ҳукумати, деди сўнгра Абдил Карим Шайхли, Вьетнам халқининг ўз қонуний ҳуқуқлари учун олиб бораётган қаҳрамонона курашини юксак баҳолайди. Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти ўтказаётган ва дунёдаги ҳамма халқлар қувватлаётган сиёсатни маъқуллайди.

ПРАГАДА СЕМИНАР

ПРАГА, 14 июль. (ТАСС). Чехословакиядаги революцион касаба союз ҳаракатининг Прагадаги институтида коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши якунлари юзасидан семинар бўлиб ўтди. «Праце» газетасининг ёзишича, семинар кенгаш ҳужжатларида баён этилган асосий жиҳатларни тағин ҳам чуқур тушунишга, шунингдек бирдамлик ва пролетар интернационализмини ривожлантиришга доир актуал вазифаларни тағин ҳам тўлиқ тушунишга ёрдам берди, бу эса касаба союзларининг бундан буёнги амалий фаолияти учун катта аҳамиятга эга.

Семинар, деб таъкидлади газета, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан Чехословакия касаба союз ҳаракатида ўтказиладиган тантаналарга тайёргарлик кўриш соҳасидаги ишларни активлаштиришга кўмаклашди.

Эквадор пойтахти Кито шаҳрида башарият доҳийси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйига атаб фотовиставка очилди. Виставкани Эквадор коммунистик партияси ташкил этган.

Бу ерда намойиш қилинаётган олтмишдан ортиқ фотосуратлар виставка қатнашчиларини халқаро ишчилар ҳаракати доҳийсининг ҳаёти ва жўшқин революцион фаолияти ҳақида таништиради. Суратда: виставка залларида.

ҚАРДОШ СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

● ГДР

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ дала меҳнаткашлари ўрим-йиғимга катта ҳозирлик кўрмоқдалар. Ҳамма хўжаликларда қишлоқ хўжалиги техникалари тахт қилиб қўйилди.

Шу йил ГДРнинг қишлоқ хўжалиги паркида 150 минг трактор, 19 минг комбайн, 18,5 минг юк автомашиналари, 9 мингга яқин картошка ва 7 мингта яқин лавлаги қазиб олувчи комбайнлар шу йилги дала ишларига шай бўлиб турибди.

Қишлоқ хўжалигида техникани жорий этиш натижасида қарийб бутун дала ишларини механизациялаштиришга эришилди. Дон ўрим-йиғимининг 90 проценти, картошка қазишнинг 60 проценти ва қанд лавлаги қазиб олишнинг 95 проценти қудратли механизмлар ёрдамида йиғиб олинмоқда.

● БОЛГАРИЯ

БОЛГАРИЯДА 1939 йилда аҳоли жон бошига 42 киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарилар эди. Мамлакат бу муҳим кўрсаткич бўйича Европада охирги ўринни эгаллаб турарди. 25 йил ичида социалистик қурилишнинг авж олдирилиши туфайли халқ хўжалигини электрлаштириш юзасидан улкан ишлар олиб борилди.

Эндиликда мамлакатнинг шаҳар ва қишлоқларида Ильич чироқлари порламоқда. Юбилей йилида Болгария энергетиклари улкан ишга қўл уришди. 200 минг киловатт қувватга эга бўлган «Варна» иссиқлик электростанциясининг учинчи турбинаси ишга туширилади. Бир йилда 17.700 минг киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарилди. Натижада ҳар бир аҳоли жон бошига 2 минг киловатт-соат электр қуввати тенг келади.

● ПОЛЬША

ВАРШАВА. Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси ўртасида туризм бўйича дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш бўйича келишиб олинди. Халқ Польшасининг меҳнаткашлари туристик маршрутлар бўйлаб Москва, Ленинград, Киев, Минск, Тбилиси ва бошқа шаҳарларда бўлишади, Қрим ва Кавказнинг хушманзарали жойларида мириқиб дам олишади. Польша бўйича қилинадиган сафар маршрутларига Варшава, Краков, Познань, Вроцлав ва бошқа шаҳарлар киритилди.

● ЮГОСЛАВИЯ

БОСНИЯ ва Герцеговина шаҳри яқинида темир руда бойлиги борлиги аниқланди. Жами чорак миллиард тоннага тенг келади дейилмоқда. Бу қазилма бойликда 54 процентга яқин темир борлиги аниқланди. Югославия матбуотининг берган хабарига кўра бу ердан қазиб олинадиган темир руда мамлакатнинг миллий металлургияси талабларини қондиришга тўла-тўкис етади.

●

ЮГОСЛАВИЯНИНГ Дубровник шаҳрида маданият фестивали бошланди. Бу йил фестиваль айниқса кўтаринкилик руҳда ўтмоқда. Чунки мамлакат жамоатчилиги ҳар йили ўтказилиб турадиган традицион фестивалнинг 20 йиллик юбилейини нишонламоқдалар.

Майдонлар, шаҳарнинг кўплаб кўчалари концертлар намойиш этиладиган саҳнага айланган. Бу ерда мамлакатнинг театрал коллектив аъзолари, санъаткорлар ва созандалар меҳнаткашлар олдида ўз маҳоратларини намойиш этишмоқда. Маданият фестивали 45 кун давом этади.

(ТАСС).

Редактор А. ИСМОИЛОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б — 2323. ИНДЕКС — 6469. Р. 01556